

URAZY KRĘGOSŁUPA

Charakterystyka

Do urazów kręgosłupa dochodzi w wyniku ucisku i uszkodzenia rdzenia kręgowego, a wskutek tego do późniejszych zaburzeń neurologicznych. Urazy kręgosłupa, złamania należą do poważnych uszkodzeń i dlatego jakakolwiek nieprawidłowość czy nieostrożność mogą spowodować kalectwo lub śmierć. Uszkodzenia kręgosłupa powstają najczęściej wskutek wypadków komunikacyjnych oraz skoków do wody na główkę.

Objawy - rozpoznanie

Osoba przytomna zgłasza zaburzenia czucia i ruchomości pewnych części ciała, natomiast u człowieka nieprzytomnego brak objawów.

Postępowanie przedmedyczne

Jeżeli osoba z urazem kręgosłupa leży na twardym podłożu i nie ma potrzeby to jej nie przenosimy, pozostawiamy w spokoju do czasu przybycia lekarza. Zabezpieczyć należy jedynie poszkodowanego przed przemoknięciem lub zimmem. Gdy niezbędne jest przetransportowanie to trzeba to wykonać na twardych noszach, desce, drzwiach itp. lub przy pomocy kilku osób - co najmniej czterech. Podnoszenie powinno nastąpić jednocześnie.

RYCINA 11-12. Wydobywanie chorych po skokach do wody z podejrzeniem obrażeń kręgosłupa

Tabela 11-1. Mechanizmy tępych urazów kręgosłupa

OPIS	RYCINA	PRZYKŁAD
<p>hiperekstensja – nadmierny wyprost nadmierny ruch głowy i szyi do tyłu</p>		<p>uderzenie twarzą w przednią szybę podczas wypadku samochodowego upadek osoby w starszym wieku na podłogę podczas gry w futbol amerykański skok na głowę do płytkiej wody</p>
<p>hiperfleksja – nadmierne zgięcie nadmierny ruch głowy i szyi do przodu</p>		<p>upadek z motocykla lub konia skok na głowę do płytkiej wody</p>
<p>zgniecenie masa głowy lub miednicy napierająca na nieruchomą szyję lub tułów</p>		<p>skok na głowę do płytkiej wody upadek z wysokości większej niż 3 metry na głowę lub nogi</p>
<p>rotacja nadmierna rotacja tułowia lub szyi i głowy, powodująca ruch jednej strony kręgosłupa w stosunku do drugiej</p>		<p>wypadki samochodowe z „dachowaniem” lub obróceniem pojazdu w płaszczyźnie poziomej wypadki motocyklowe</p>
<p>uraz boczny bezpośrednie działanie siły bocznej na kręgosłup szyjny, typowo powodujące całkowite przecięcie rdzenia kręgowego</p>		<p>boczne uderzenie w wypadku samochodowym upadek</p>
<p>rozciągnięcie nadmierne rozciągnięcie kręgosłupa i rdzenia kręgowego</p>		<p>powieszenie dziecko niepoprawnie zapięte częścią barkową pasa bezpieczeństwa podczas wypadku samochodowego „powieszenie” kierowcy skutera śnieżnego lub motocykla w wyniku przejazdu pod rozwieszoną poziomo liną</p>